

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

Кафедра менеджменту і маркетингу в міському господарстві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету Менеджменту

(Писаревський І.М.)
2014 року
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МП 1.5 Організаційна культура

галузь знань 0306 Менеджмент і адміністрування

спеціальність 8.03060101 „Менеджмент організацій і адміністрування”

магістерська програма “Менеджмент організацій і адміністрування в
міському господарстві”

факультет менеджменту

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма з дисципліни «Організаційна культура» для студентів за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування».

Розробники: доцент кафедри менеджменту і маркетингу в міському господарстві
Гайдученко С.О.

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри менеджменту і маркетингу в міському господарстві.

Протокол від “29” серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Новікова М.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Утверджено ЗВ “5” 12 2014 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	За вибором ВНЗ	Рік (роки) підготовки	
		1-й	-
		Семестр(и)	
		2-й	-
Загальна кількість годин – 144	Галузь знань: 0306 Менеджмент і адміністрування Спеціальність: 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування”	Лекції*:	
		17 год.	-
Модулів – 1		Практичні, семінарські*:	
		34 год.	-
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні*:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 7	Магістерська програма: Менеджмент організацій міського господарства Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Самостійна робота*:	
		93 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
		36	-
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): курсова робота		Вид контролю:	
		диф. залік	

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 35 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Організаційна культура” є формування системи знань з теорії і практики організаційної культури, умінь та навичок формування та розвитку організаційної культури з використанням інструментів та методів дослідження організаційної культури.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Організаційна культура” є вивчення теоретичних концепцій організаційної культури, розгляд структури організаційної культури, вивчення сучасних форм і методів її формування, підтримання і зміни, засвоєння практичних навичок дослідження організаційної культури, вивчення різних типологій організаційних культур, формування навичок і вмінь застосування культурологічного підходу у практичній діяльності менеджера.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- базові поняття курсу організаційна культура;
- основні теоретичні концепції організаційної культури;
- фактори і умови, що визначають організаційну культуру;
- зміст і показники аналізу організаційної культури;
- принципи і методи формування і підтримання організаційної культури;
- методи зміни культури організації;
- типологію організаційної культури.

вміти:

- аналізувати існуючу на підприємстві організаційну культуру;
- використовувати отриману інформацію для підвищення соціально-економічної ефективності функціонування підприємства;
- формулювати і вирішувати управлінські задачі у сфері формування і розвитку організаційної культури;
- визначати основні тенденції і особливості розвитку національного у організаційній культурі;
- використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід організаційного проектування при формуванні організаційної культури на підприємстві.

мати компетентності:

- здатність застосовувати знання з теорії організаційної культури у професійній діяльності в сучасних організаціях;
- вміння використовувати у професійній діяльності досягнення наукових концепцій організаційної культури;
- володіння прийомами і методами формування та розвитку організаційної культури як ключового фактору конкурентоспроможності організацій;

- володіння інструментами оцінки організаційної культури;
- організовувати процес зміни організаційної культури як необхідної умови адаптації організації до зовнішнього середовища і стратегії розвитку;
- здатність здійснювати ефективні міжособистісні комунікації;
- уміння адаптуватися до міжнародного бізнес-середовища.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Організаційна культура

Змістовий модуль 1. Концепція організаційної культури

Тема 1.1. Основні поняття, структура і зміст курсу "Організаційна культура". Системний підхід до вивчення Організаційної культури

Поняття культура. Підходи до визначення культури. Організація як соціокультурна система. Сутність поняття «організаційна культура». Відмінність понять «організаційна культура» і «корпоративна культура». Значення організаційної культури, її специфічні риси. Ієрархія організаційної культури. Функції організаційної культури. Два виміри структури організаційної культури: горизонтальний і вертикальний. Системний підхід до вивчення Організаційної культури. Місце культури організації в соціокультурній системі суспільства. Основні компоненти організаційної культури.

Тема 1.2. Основні елементи організаційної культури

Структура організаційної культури. Рівні організаційної культури за Шейном (поверховий, підповерховий, глибинний). Цінності - ядро організаційної культури. Цінності-цілі, цінності-засоби. Принципи формування єдиної системи цінностей організації. Норми як елемент організаційної культури. Комунікаційні системи. Емоційний інформаційно-історичний фон. Культурні форми, що несуть в собі певні ідеї і переконання. Соціально-психологічний клімат як елемент організаційної культури. Зовнішній вигляд персоналу. Трудова етика і мораль. Характер взаємодії.

Тема 1.3. Принципи і методи формування і підтримки організаційної культури

Основні підходи до проблеми формування організаційної культури. Чинники, що впливають на формування організаційної культури. Зовнішня адаптація і внутрішня інтеграція у формуванні культури. Основні джерела формування культури організації. Принципи формування організаційної культури. Етапи формування організаційної культури. Вибір місії і вироблення стратегії організації. Методи формування, підтримки і зміцнення організаційної культури. Методи, що сприяють впровадженню бажаних цінностей.

Тема 1.4. Методи зміни організаційної культури

Зміна організаційної культури: поняття, мета, завдання. Внутрішні і зовнішні зміни. Усвідомлення необхідності оновлення організаційної культури.

Створення нового бачення організації. Чинники, що визначають зміни організаційної культури.

Механізми зміни організаційної культури. Методи зміни організаційної культури. Роль менеджера у процесі реорганізації. Етапи реорганізації організаційної культури.

Змістовий модуль 2. Організаційна культура як інструмент управління

Тема 2.1. Вплив організаційної культури на організаційну ефективність

Поняття ефективності в управлінні. Ефективна організаційна культура: поняття, принципи, критерії показники. Моделі впливу організаційної культури на організаційну ефективність і конкурентоспроможність. Модель Сате. Модель Питерса-Уотермана. Модель Парсонса. Модель Квіна-Рорбаха. Модель організаційної культури Д. Денісона. Основні показники ефективності організаційної культури підприємства. Елементи організаційної культури і показники їх ефективності.

Тема 2.2. Чинники, що впливають на особливості організаційної культури

Рівні культури: загальнолюдська культура, національна культура, релігійна культура, організаційна культура, культура соціальних груп, культура особистості. Взаємовплив культур різних рівнів. Чинники, які впливають на характеристики організаційної культури: особові, соціальні, технічні, економічні, професійні, національні, внутрішні, зовнішні, об'єктивні, суб'єктивні, керовані, некеровані.

Тема 2.3. Поняття і види субкультури. Сильна і слабка субкультура

Субкультура: поняття, зміст. Чинники, що визначають характер і зміст субкультур. Процес диференціації, види диференціації. Види субкультур, типологія. Коротка характеристика окремих видів. Складові і ознаки субкультури. Модальна і нормативна субкультура підприємства. Контркультура: поняття, зміст, види. Сильні і слабкі організаційні культури.

Тема 2.4. Типологія організаційних культур, характеристика основних типів

Підходи до типології організаційної культури. Види культур, їх характеристика. Основні критерії віднесення культур до певного типу. Типологія Г. Хофштеда (індивідуалізм-колективізм; дистанція влади; прагнення до уникнення невизначеності; мужність-жіночність). Типологія Т. Є. Дейла і А. А. Кенеді (культура високого ризику і швидкого зворотного зв'язку, культура низького ризику і швидкого зворотного зв'язку, культура високого ризику і повільного зворотного зв'язку, культура низького ризику і повільного зворотного зв'язку). Типологія Р. Акоффа (корпоративний, консультативний, "партизанський", Підприємницький типи культури). Типологія М. Бурке. Типологія С. Ханді (культура влади, культура ролі, культура завдання і культура особи). Типологія У. Оучі. Типологія Ф. К्लукхона і Ф. Л. Штротбека. Типологія У. Ноймана. Типологія К. Кемерона і Р. Куінна (кланова, ієрархічна, ринкова, «за випадком»).

Тема 2.5. Зміст і показники аналізу організаційної культури

Взаємозв'язок культури і стратегії організації. Показники, які знаходяться під прямою дією культури організації (плинність кадрів, трудова адаптація, якість продукції або робіт, ставлення до нововведень, задоволеність працею і відношення до праці, продуктивності праці). Показники аналізу організаційної культури. Характеристики і параметри організаційної культури. Основні методи аналізу організаційної культури (аналіз документів, опитування, спостереження, експеримент). Опосередковані методи аналізу організаційної культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Організаційна культура										
Змістовий модуль 1. Концепція організаційної культури										
Тема 1.1.	16	2	-	4	6	-	-	-	-	-
Тема 1.2.	17	2	-	4	7	-	-	-	-	-
Тема 1.3.	17	2	-	4	7	-	-	-	-	-
Тема 1.4.	16	2	-	4	6	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 1	66	8	-	16	26	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Організаційна культура як інструмент управління										
Тема 2.1.	15	2	-	3	6	-	-	-	-	-
Тема 2.2.	14	1	-	3	6	-	-	-	-	-
Тема 2.3.	16	2	-	4	6	-	-	-	-	-
Тема 2.4.	17	2	-	4	7	-	-	-	-	-
Тема 2.5.	16	2	-	4	6	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 2	78	9	-	18	31	-	-	-	-	-
Індивідуальне завдання										
Інд. завдання (ІЗ) (Курсова робота)	36	-	-	-	36	-	-	-	-	-
Усього годин	144	17	-	34	93	-	-	-	-	-

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Організаційна культура			
Змістовий модуль 1. Концепція організаційної культури			
1.1.	Поняття організаційної культури та її характеристики. Предмет і зміст дисципліни «Організаційна культура»	4	-
1.2.	Основні елементи організаційної культури	4	-
1.3.	Принципи і методи формування і підтримання організаційної культури	4	-
1.4.	Методи зміни організаційної культури. Управління організаційною культурою	4	-
Змістовий модуль 2. Організаційна культура як інструмент управління			
2.1.	Вплив організаційної культури на поведінку працівників і ефективність діяльності організації.	3	-

	Фактори, що впливають на особливості організаційної культури. Лідерство в організації		
2.2.	Поняття і види субкультур. Сильні і слабкі субкультури. Комунікації в організації та організаційна культура	3	-
2.3.	Типологія організаційних культур	4	-
2.4.	Зміст і показники аналізу організаційної культури. Взаємозв'язок культури і стратегії організації	4	-
2.5.	Організаційна культура і основні кадрові технології. Організаційна культура вітчизняних і зарубіжних підприємств	4	
Разом		34	-

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1.			
Змістовий модуль 1.			
1.1.	Основні поняття, структура і зміст курсу "Організаційна культура". Системний підхід до вивчення організаційної культури	6	-
1.2.	Основні елементи організаційної культури	7	-
1.3.	Принципи і методи формування і підтримки організаційної культури	7	-
1.4.	Методи зміни організаційної культури	6	-
Змістовий модуль 2.			
2.1.	Вплив організаційної культури на організаційну ефективність	6	-
2.2.	Чинники, що впливають на особливості організаційної культури	6	-
2.3.	Поняття і види субкультури. Сильна і слабка субкультура	6	-
2.4.	Типологія організаційних культур, характеристика основних типів	7	-
2.5.	Зміст і показники аналізу організаційної культури	6	
ІЗ Курсова робота		36	
Разом за дисципліною		93	-

7. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Модуль 1: Курсова робота з організаційної культури на тему «Організаційна культура на підприємстві» (На прикладі реально існуючої організації).

Мета курсової роботи: розширити теоретичні і практичні знання студентів про управління організаційною культурою підприємства.

Курсова робота складається з вступу, основної частини і висновків.

У вступі ставляться мета і завдання дослідження, обґрунтовуються шляхи їх вирішення, описується стан проблеми. Перш за все повинна бути розкрита актуальність досліджуваної проблеми. Аналізується вивченість проблеми у науковій літературі. Обсяг вступу складає 2-3 сторінки.

Основна частина складається з трьох розділів, має наступний зміст:

Розділ 1. Теоретичні основи вивчення організаційної культури підприємства.

Розділ 2. Діагностика організаційної культури підприємства.

Розділ 3. Напрямки удосконалення організаційної культури підприємства.

Кожний розділ не може бути за об'ємом менше 6-7 сторінок, і повинні закінчуватися власними висновками автора.

У роботі необхідно робити бібліографічні посилання на літературу.

Висновки розкривають отримані результати, показують наскільки автору вдалося досягти мети і вирішити поставлені завдання. Об'єм висновків – 2-3 сторінки.

У список використаних джерел автор включає книги і статті, на які спирався у процесі написання роботи.

8. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язання ситуацій. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

9. Методи контролю

Усне опитування (індивідуальне та фронтальне). Контрольні роботи. Тестування. Вирішення практичних завдань та конкретних ситуацій. Підсумковий контроль: тестування.

10. Розподіл балів, які отримують студенти Для диф. заліку

Поточна атестація та самостійна робота										Підсумковий контроль (диф.залік)	Сума
ЗМ 1				ЗМ 2					ІЗ КуР	30%	100%
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
7	6	6	6	5	5	5	5	5	20		
25				25							
70%											

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

11. Методичне забезпечення

1. Текст лекцій з дисципліни «Організаційна культура» (для студентів 5 курсу спеціальності 8.03060101 „Менеджмент організацій і адміністрування” денної форми навчання) / С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 77 с.

2. Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Організаційна культура» (для студентів 5 курсу всіх форм навчання галузі знань 0306 "Менеджмент та адміністрування") / Авт.: Гайдученко С.О.; Харк. нац. універ. міськ. госп-ва. Імені О.М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 75 с.

3. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Організаційна культура» (для студентів 5 курсу всіх форм навчання галузі знань 0306 "Менеджмент та адміністрування") / Авт.: Гайдученко С.О.; Харк. нац. універ. міськ. госп-ва. Імені О.М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 20 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Камерон К., Куинн Р. Диагностика и изменение организационной культуры / К. Камерон, Р. Куинн. – СПб.: Питер, 2001. - 320 с.

2. Никитова С.Г. Организационная культура: Конспект лекций / С.Г. Никитова – М.: МИЭМП, 2007 – 76 с.

3. Стеклова О. Е. Организационная культура: учебное пособие / О. Е.Стеклова. – Ульяновск: УлГТУ, 2007. – 127 с.

4. Шэйн Э. Х. Организационная культура и лидерство / Э.Х. Шейн; [пер. с англ. под ред. В. А. Спивака]. – СПб.: Питер, 2002. — 336 с.

Допоміжна

1. Александрова Н. А. Организационная культура: практикум / Н.А. Александрова, О.Ю. Брюхова – Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2012. – 100 с.
2. Карташова Л.В. Организационное поведение: Учебник / Л.В.Карташова, Т.В.Никонова, Т.О. Соломандина. – М.: ИНФРА-М, 2003 – 220 с.
3. Організаційна культура: навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» за галуззю знань 0305 «Економіка та підприємництво» за напрямками підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030508 «Фінанси і кредит» – Дніпропетровськ, Дніпропетр. держ. фін. акад., 2013. – 50 с.
4. Организационное поведение: Практикум / Под. ред. Г.Р. Латфуллина, О.Н. Громоной - СПб.: Питер, 2006. – 272 с.
5. Спивак В. А. Организационное поведение : конспект лекций / В.А. Спивак. — М. : Издательство Юрайт, 2011. — 207 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни
(назва)

за напрямом / спеціальністю підготовки
(залишіть потрібне)

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри
(на якій розроблена робоча програма)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 201 _ року

Зав. випускової кафедри
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 201 _ року

Декан факультету
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ ” 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри
(на якій розроблена робоча програма)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 201 _ року

Зав. випускової кафедри
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 201 _ року

Декан факультету
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ ” 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри
(на якій розроблена робоча програма)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 201 _ року

Зав. випускової кафедри
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 201 _ року

Декан факультету
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ ” 201 _ року